

Bij de ingezonden brieven van de burcht las ik een stuk van iemand o.a. vroeg waar een tweede Addinga was vermoord.

Een tijd geleden is ergens dit verhaal opgedoken en waarschijnlijk een eigen leven gaan leiden (zoals zo vaak gebeurd). Over de geschiedenis is heel wat geschreven, beknopt en vrij uitgebreid. Ik heb (tot nu toe) nergens in een boek of onderzoek gelezen dat een tweede Addinga bij of in de kerk te Wedde is vermoord. Om meerdere redenen is het niet zo aannemelijk. Verder is deze moord op zich wel interessant voor de kerkgeschiedenis! Het kan zijn dat iemand een "geromantiseerd verhaal" door elkaar heeft gehaald. In het boek over de Geselberg staan veel geromantiseerde zaken in welke niets met feiten van doen hebben. Dit wordt trouwens ook duidelijk vermeld.

Bij mijn weten is Egge II op 21 april 1475 tussen de bruggen van zijn borg tijdens een oloploop door Westerwolders vermoord. Dit zal dus in of bij de voorburcht zijn gebeurd! Zijn zoon Hayo die zijn vader in wreedheid overtrof heeft zelfs "driemaal op het zwaard bezworen deze moord te wreken". Hij heeft deze eed behoorlijk uitgevoerd maar heeft wel min of meer mede de aanzet gegeven voor zijn "ondergang".

Zoals hierboven aangegeven is een moord in de kerk te Wedde zeer twijfelachtig. In die tijd was de kerk met het "hof" van de kerk gewijde grond en was iedereen veilig voor iedereen. Op vele plaatsen was de toren zelfs versteekt, maar dit terzijde. In onze tijd zien we dit verschijnsel terug. Asielzoekers worden in kerken opgevangen en er is geen macht die het in zijn hoofd haalt deze mensen met geweld uit kerken te halen!! De Addinga's is dit zelf ook eens overkomen. Een telg van dit geslacht werd eens met zijn "gevolg" het kerkhof van Gasselte opgejaagd, alwaar ze veilig waren. Verder horen we weinig van het voorval, maar er is hun daar geen haar gekrenkt! In de tijd waarbij kerk en staat nog een waren haalde men het niet in zijn hoofd om agressieve handelingen uit te halen richting anderen, ook al waren ze nog zo schuldig. Ze vielen rechtstreeks onder de priester en de bisschop!

In het kader van de wraak van Haye II Addinga is het zeer opmerkelijk dat deze persoon in de kerk van Wedde is begraven! De resten c.q. zerken van vorige en latere Addinga's zijn niet in de kerk teruggevonden, terwijl het wel voor de hand zou liggen dat ze zich zouden laten begraven in het koor van de kerk, en wel zo dicht mogelijk bij het altaar. Laat het tweede koor van de kerk nu tussen 1400 en 1500 (15e eeuw) zijn gebouwd. En Haye II is nu net in het nieuwe "gotisch" koor begraven. Dus tijdens zijn sterven was het koor al klaar. Nu is het verbouwen van de kerk een kostbare zaak. Verder zal er een noodzaak voor het vergroten van het Godshuis aanwezig moeten zijn geweest. Meestal werd de kerk te klein. Maar Wedde is niet zo veel gegroeid in de tijd en later ook niet. Er waren niet zo veel mensen die in het middelpunt van de strijd wilden wonen en "roofridders" als buurman wilden hebben. We weten dat Haye priesters heeft laten vermoorden en eveneens andere onschuldigen, zonder proces om het leven heeft laten brengen. De bisschop zal dit zeker niet over zijn kant hebben laten gaan, dus Haye moest richting de kerk een "zeer ruim gebaar" maken. Het is moeilijk voor te stellen dat de inwoners van Wedde de kosten alleen hebben moeten maken. Hiernaast is het vreemd dat een moordenaar van bewoners van het oude landschap, en van kerkdienaren notabene in het koor is begraven. Er zal denk ik heel wat onderhandeld zijn om de kerk tevreden te stellen en Haye II Addinga eveneens tevreden te stellen door hem een plaatsje dicht bij het altaar in de kerk te gunnen. Geld was ook in die tijd een zeer gewild "smeermiddel" en een middel om normen een waarden"op te rekken". Hoe het echter precies is gegaan vertelt niet een boek ons!

Ik hoop hierbij een meer realistischer kijk op de gang van zaken tijdens de moord op Egge II en de wraak van zijn zoon Haye II te hebben gegeven. De waarheid is net zo spannend als de fictie! Mocht er toch iemand zijn die een betrouwbare bron kan vermelden over een moord op een Addinga in de kerk te Wedde, dan hoor ik het graag.

Vriendelijke groet,

Harm Nijboer